

Machinerichtlijn en CE-markering

Nieuwe aangedreven arbeidsmiddelen dienen vanaf 1995 te voldoen aan de veiligheidseisen van de Europese Machinerichtlijn. Als het aangedreven arbeidsmiddel daaraan voldoet krijgt het de CE-markering met de bijbehorende conformiteitsverklaring. Het laatste is een document dat aangeeft welke basis en aanvullende normeringen van toepassing zijn. Aanvullende normeringen worden toegevoegd op basis van het specifieke gebruik (bijvoorbeeld is het arbeidsmiddel vonkvrij, of geschikt voor gebruik buiten).

Deze Europese richtlijnen zijn ontstaan om harmonisatie van veiligheidseisen en het vrijhandelsverkeer tussen de aangesloten landen binnen de EEG te bevorderen in plaats van dat ieder land zijn eigen "veiligheidseisen" hanteert om zijn producten te beschermen.

De Machinerichtlijn schrijft voor dat het aangedreven arbeidsmiddel aan een aantal basis veiligheidseisen dient te voldoen. Niet alleen tijdens de bouw van het arbeidsmiddel maar ook tijdens het gebruik, het onderhoud, het omstellen, het keuren, de sloopfase en ten slotte de afvalfase. De fabrikant of leverancier van het arbeidsmiddel draagt zorg voor de basis veiligheidseisen van het arbeidsmiddel. Wordt bijvoorbeeld een productielijn samengesteld uit diverse arbeidsmiddelen, dan dient elk arbeidsmiddel afzonderlijk en de gehele productielijn als samengesteld arbeidsmiddel een CE-markering te hebben. Wordt bijvoorbeeld een arbeidsmiddel zelf gebouwd of aangepast voor eigen gebruik, dan moet ook dit arbeidsmiddel een CE-markering hebben. De bouwer/ gebruiker wordt dan volgens de Europese Machinerichtlijn de fabrikant of leverancier.

In Nederland is de Europese Machinerichtlijn horende bij de CE-markering, verwerkt in het Besluit Arbeidsmiddelen van de Warenwet.

Indien er reparaties worden uitgevoerd aan arbeidsmiddelen waarbij onderdelen worden vervangen, blijft de CE-markering alleen gelden als de nieuwe onderdelen aan dezelfde specificaties voldoen als de onderdelen die uit het arbeidsmiddel zijn gehaald.

Voorbeeld

Binnen de organisatie is een heftruck aanwezig waarvan het hefgedeelte (hydraulisch en mast) niet meer naar behoren functioneren. De organisatie besluit een lichter type mast op de heftruck te monteren omdat er binnen de organisatie toch geen 'zware' worden verplaatst en dit ook goedkoper is in aanschaf. Op dit moment vervalt direct de CE-conformiteitsverklaring.

Indien er eenzelfde type mast wordt teruggeplaatst blijft de CE-conformiteitsverklaring wel in stand.

In de Europese Unie mag alleen worden gewerkt met arbeidsmiddelen die voorzien zijn van een geldige CE-conformiteitsverklaring.

Arbowet

Elke werkgever is sinds 1 januari 1997 vanuit de Arbowet verplicht om de nodige maatregelen te treffen voor het veilig werken met bestaande en nieuwe arbeidsmiddelen. Alle machines, apparaten, installaties en gereedschappen die gebruikt worden voor het arbeidsproces, vallen onder de definitie van arbeidsmiddelen uit de Arbowet (Arbobesluit hoofdstuk 7 Arbeidsmiddelen). Het geldt zowel voor aangedreven (bijvoorbeeld heftruck) als niet aangedreven arbeidsmiddelen (bijvoorbeeld rolsteiger).

Een CE-markering met het bijgevoegde conformiteitscertificaat geeft de werkgever aan dat het arbeidsmiddel voldoet aan een aantal basis veiligheidseisen en aan de vooraf gestelde eisen van de beoogde werksituatie waarin het wordt ingezet. Voordat een arbeidsmiddel geaccepteerd wordt van de fabrikant dient de werkgever na te gaan of deze opgesteld/geïnstalleerd/gebruikt wordt conform de voorschriften van de fabrikant.

Een arbeidsmiddel van vóór 1995 hoeft niet te voldoen aan de Machinerichtlijn. De werkgever weet niet in hoe verre het arbeidsmiddel veilig is. Door middel van een risico analyse dient te worden vastgesteld of voldaan wordt aan de Arbowet. Bij afwijkingen moeten maatregelen getroffen worden om het arbeidsmiddel veilig te maken voor de in gebruik name.

De werkgever draagt in beide gevallen zorg dat door voorlichting en onderricht zijn medewerkers veilig en gezond kunnen werken met de machines en houdt er toezicht op. Vervolgens dient hij het arbeidsmiddel te onderhouden om het arbeidsmiddel in veilige staat te houden.